

Jornada de presentació de la nova convocatòria d'ajuts econòmics de l'IDAE per a canvi de modal, eficiència energètica i implementació d'ajuts per a redactar Plans de desplaçaments d'empresa (PDE)

Pla de Desplaçament d'Empresa (PDE) eina per a gestionar els desplaçaments a la feina,

Barcelona, 7 juny 2017

Introducció

Context de la Mobilitat

Per què un PDE ?

Objectius

PDE · Qui?

PDE · Com?

Etaques de realització d'un PDE

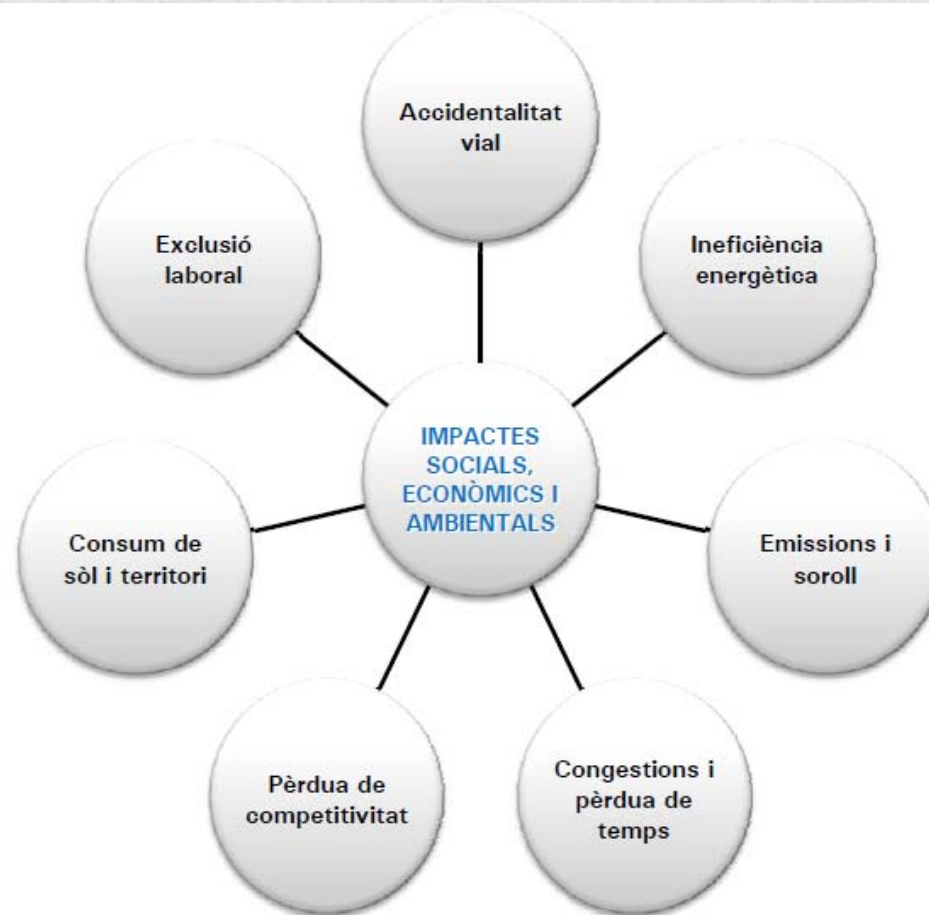
Etapa 1: Diagnosi de la mobilitat

Etapa 2: Propostes del pla

Etapa 3: Implementació i seguiment del pla

EL CONTEXT DE LA MOBILITAT

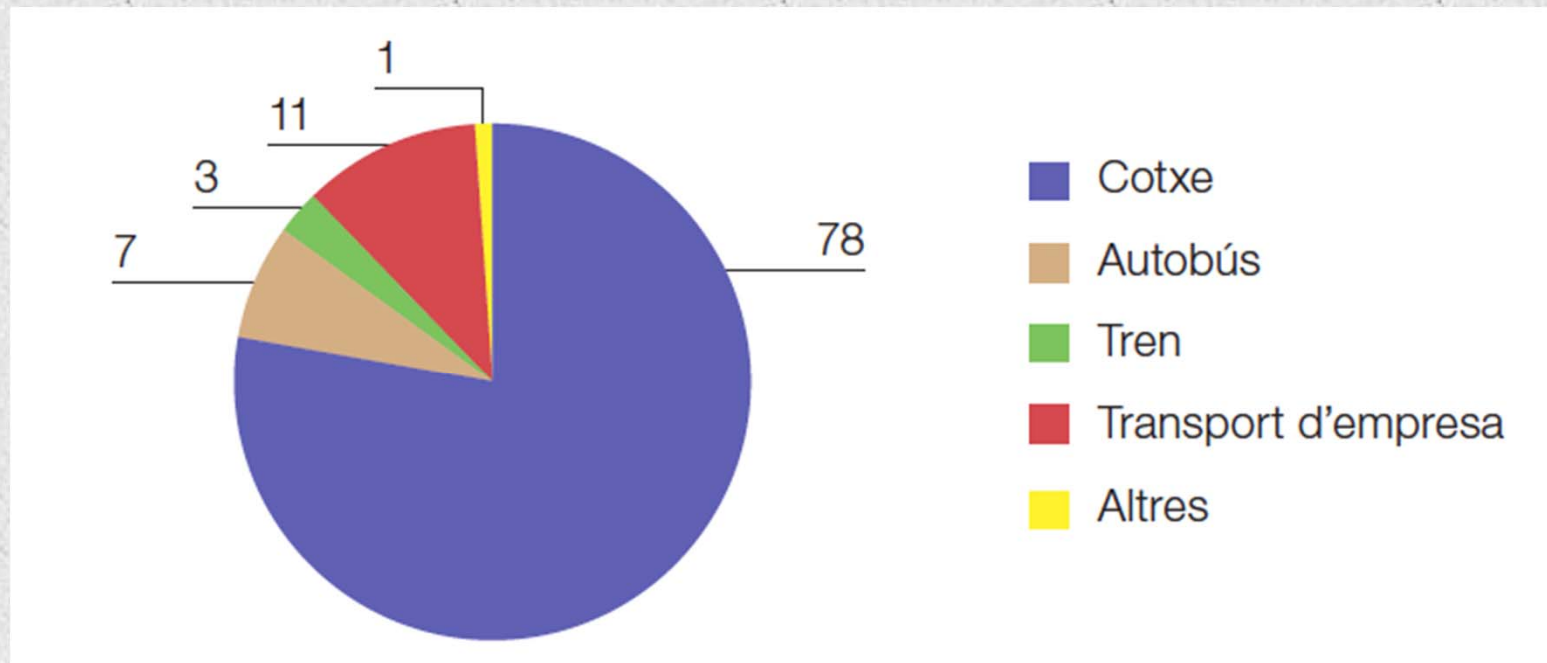

Diputació
Barcelona

EL CONTEXTE DE LA MOBILITAT

Mitjans utilitzats en els desplaçaments a centres de treball habituals a més de 50 km

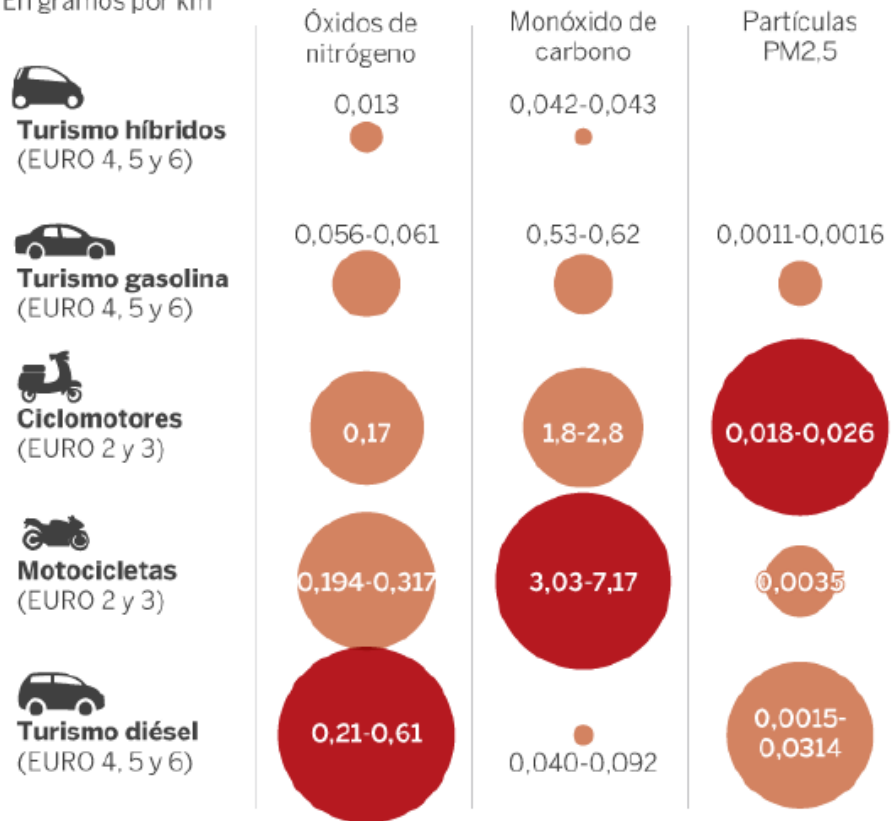

Font: dades de la II Enquesta catalana de condicions de treball

Mitjans de transport per anar al treball i contaminació dels vehicles

CONTAMINACIÓ POR TIPO DE VEHÍCULO

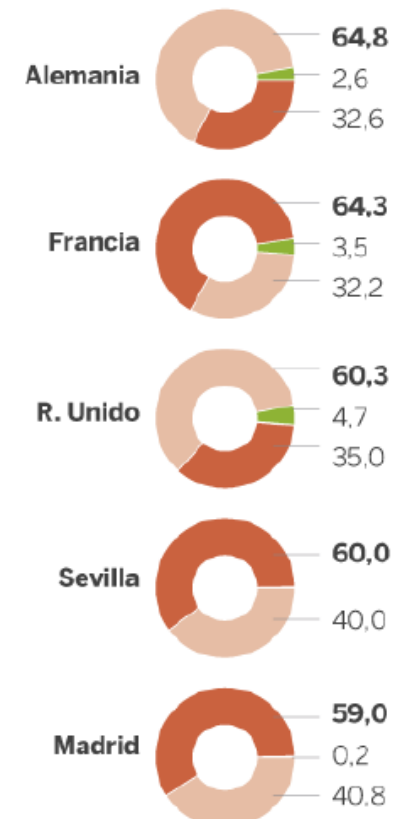
En gramos por km

VEHÍCULOS

En %, en 2014

● Diésel ● Gasolina ● Otros

Font EL País 2-12-2016

Mode de transport per anar la feina

VEHICULOS

En %, en 2014

● Diésel ● Gasolina ● Otros

En %

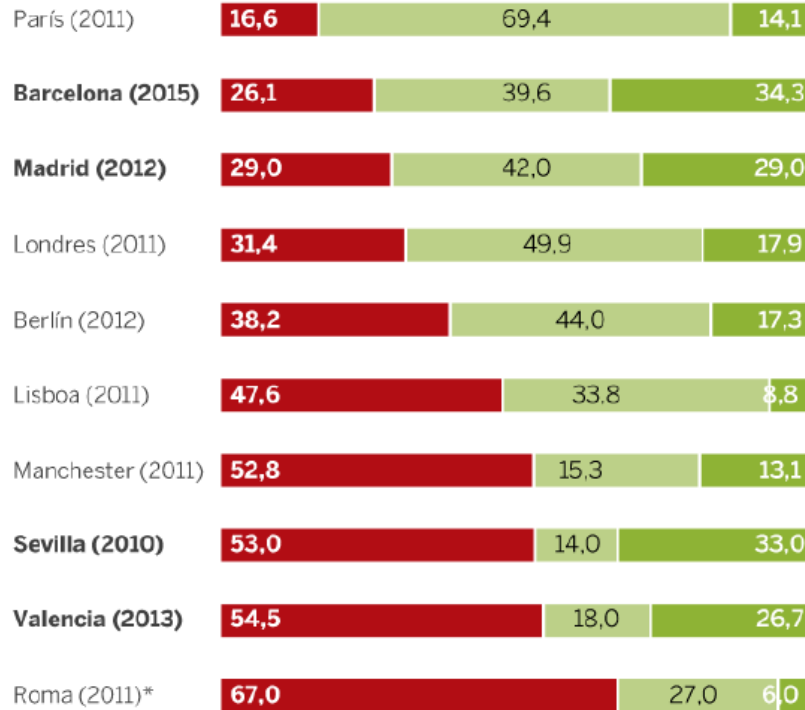
Coche o moto

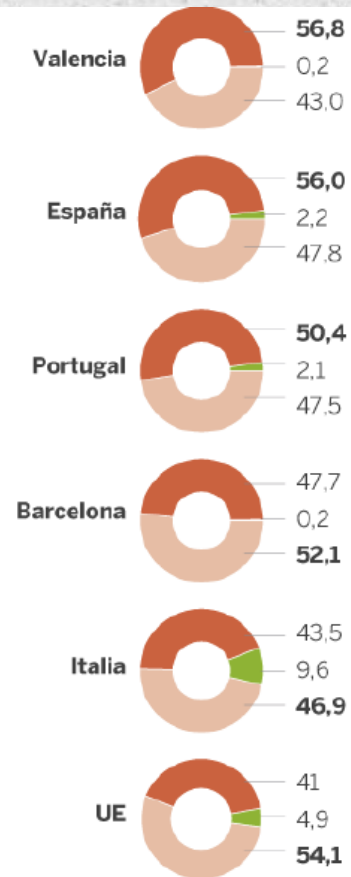
Transporte público

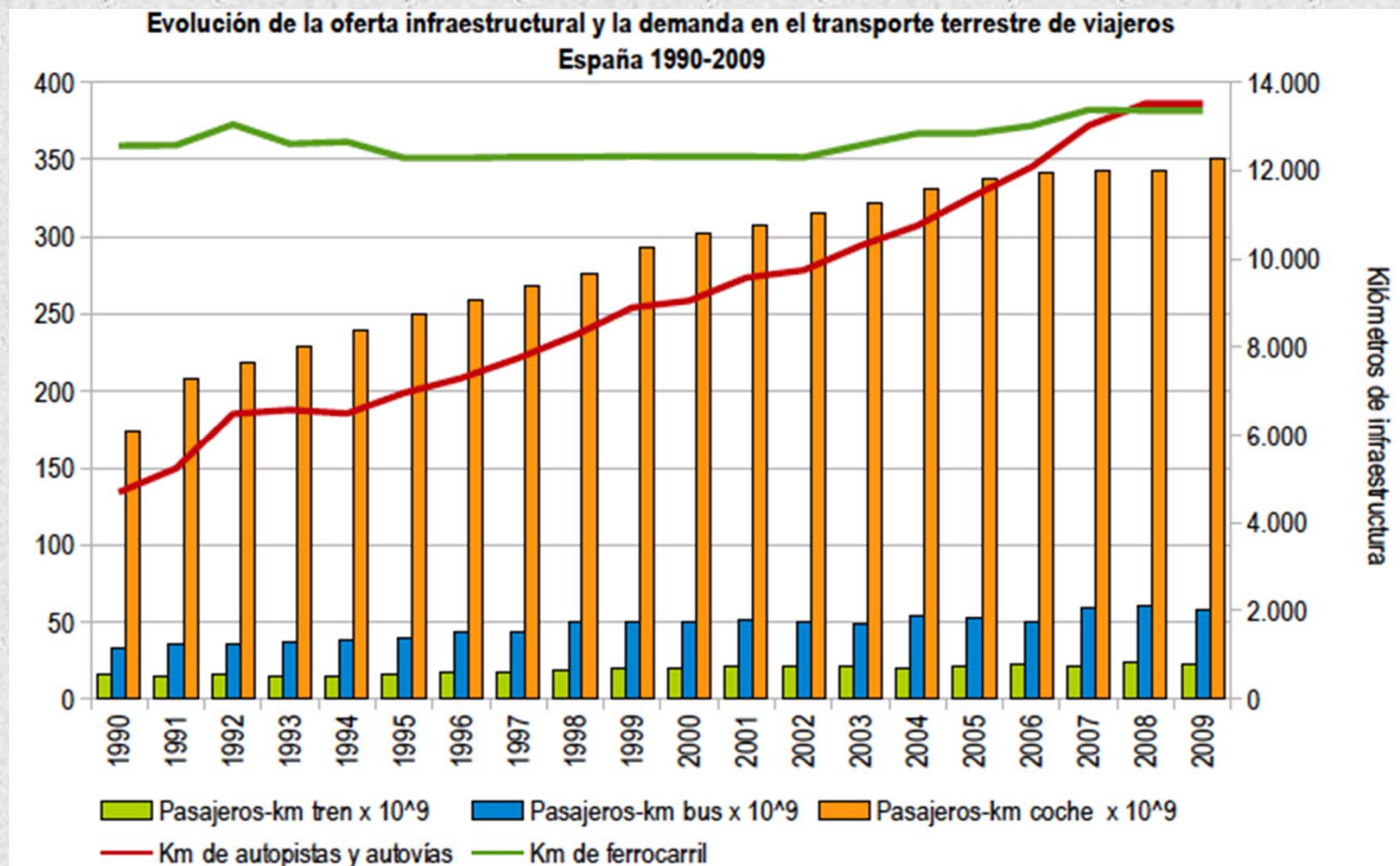

En bici y a pie

* En hora punta

Font: Ricard Riol Plan Tren 2020

EL CONTEXT DE LA MOBILITAT

EL CONTEXT DE LA MOBILITAT

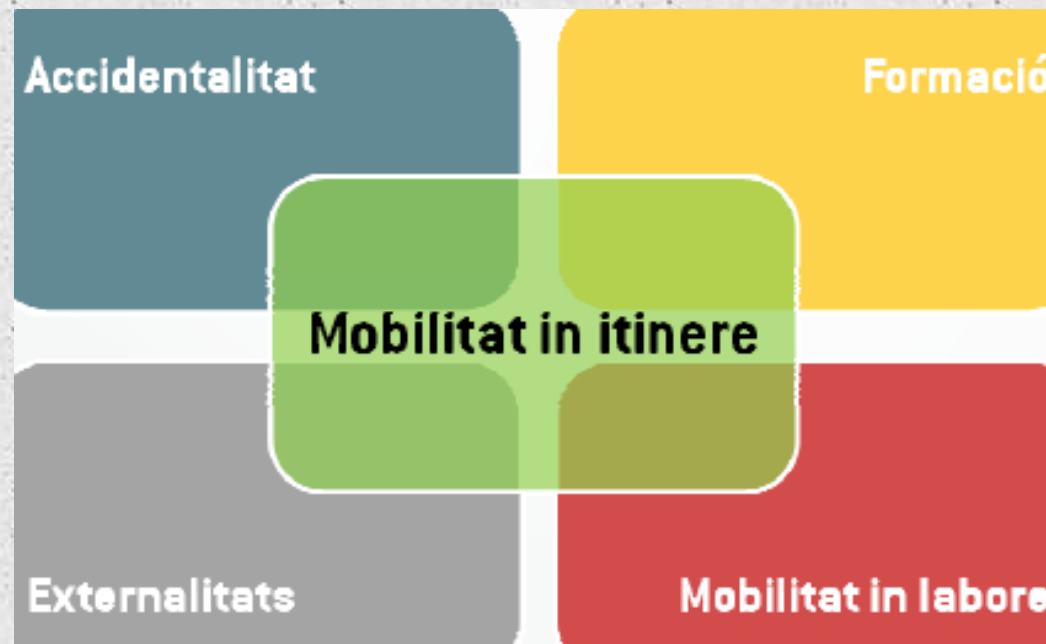
Definició de mobilitat sostenible

El World Business Council for Sustainable Development organisme empresarial que aplega prop de 200 grans companyies i multinacionals d'arreu del món, defineix la MOBILITAT SOSTENIBLE...

“... com aquella capacç de satisfer les necessitats de la societat de moure's lliurement, accedir, comunicar-se, comercialitzar i establir relacions SENSE sacrificar altres valors humans o ecològics bàsics actuals o del futur”

EL CONTEXT DE LA MOBILITAT

Per què un PDE ?

El Pla de Desplaçaments d'Empresa (PDE) és un conjunt d'actuacions que pretenen optimitzar la mobilitat dels treballadors i treballadores, afavorint l'ús de modes de transport alternatius al vehicle privat i racionalitzar l'ús del cotxe.

El PDE concerneix els desplaçaments relacionats amb l'activitat laboral, o sigui tant els trajectes entre el domicili i el lloc de treball com els desplaçaments professionals dels treballadors, empreses subcontractades, col·laboradors i clients. En una primera fase, però, el PDE es pot centrar en els desplaçaments de les treballadores i treballadors.

Diputació
Barcelona

OBJECTIUS

Pla de Desplaçament d'Empresa (PDE) aconseguir:

- Estalvi en el consum energètic de combustibles fòssils
- Menors externalitats (contaminants a l'atmosfera, soroll, emissions de gasos d'efecte hivernacle CO2..)
- Estalvi econòmic en reducció de despeses personals i de l'empresa
- Més seguretat i millora de la salut laboral per a la reducció dels accidents de trànsit "in itinere" i accidents en missió.
- Igualtat d'oportunitats, mobilitat inclusiva
- Increment de la productivitat i la competitivitat

OBJECTIUS

- ✓ Increment quota de transport col·lectiu
- ✓ Transferència modal a modes no motoritzats (a peu i en bicicleta)
- ✓ Reducció de quilòmetres recorreguts amb el cotxe
- ✓ Millora de l'accessibilitat a la xarxa de transport públic
- ✓ Augment de la participació dels agents implicats
- ✓ Reducció de les emissions de contaminants de l'aire
- ✓ Conscienciació per a una mobilitat sostenible
- ✓ Millora de l'eficiència del transport públic
- ✓ Reducció de l'accidentalitat
- ✓ Millora de la qualitat de vida dels treballadors
- ✓ Fer més eficient el desplaçament dels treballadors
- ✓ Reduir els impactes negatius de la mobilitat

Quadre d'objectius a assolir en el mandat anys.

Dades de referència per a una millora raonable (% estalviat entre l'any inicial i l'any final)

Repartiment Modal
(% km/any en cotxe estalviat)

Emissions de CO₂ estalviades
(per mesures de mobilitat)

Emissions de NOx estalviades
(per mesures de mobilitat)

Emissions de Partícules estalviades
(per mesures de mobilitat)

Consum energètic estalviat
(per mesures de mobilitat)

Costos estalviats
(per mesures de mobilitat)

Accidentalitat
(millora en costos externs)

PDE - Qui?

- Els centres de treball amb més de 500 empleats propis o externs o centres generadors de mobilitat amb més de 500 visitants habituals.

Han de realitzar un PDE: (El Decret **203/2009**, de 22 de desembre, prorroga el Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire als municipis declarats zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric.

Acord de Govern GOV/82/2012, de 31 de juliol, suposa la modificació de l'àmbit del Pla, declarant com a zona de protecció especial de l'ambient atmosfèric, pel contaminant diòxid de nitrogen, 24 municipis de les comarques del Baix Llobregat, del Vallès Occidental i del Vallès Oriental. dins de l'àmbit que estableix el decret 152/2007 i a l'àmbit de la RMB quan es redacti el pla del sector corresponent)

- Aquest punt es refereix a aquells centres de treball que ja participen en un pla de mobilitat de polígon. En aquests casos les empreses han de presentar, com a mínim, les actuacions internes del PDE, és a dir, aquelles que no queden recollides dins un pla de mobilitat de polígon. Per exemple: gestió de l'aparcament intern, cotxe compartit, ajuts pel abonaments, accessos pels vianants i bicicletes a l'interior, etc.
- La realització d'un pla de desplaçaments és un procés a desenvolupar per part de l'empresa que té com a objectiu conciliar aspectes econòmics, socials i mediambientals.

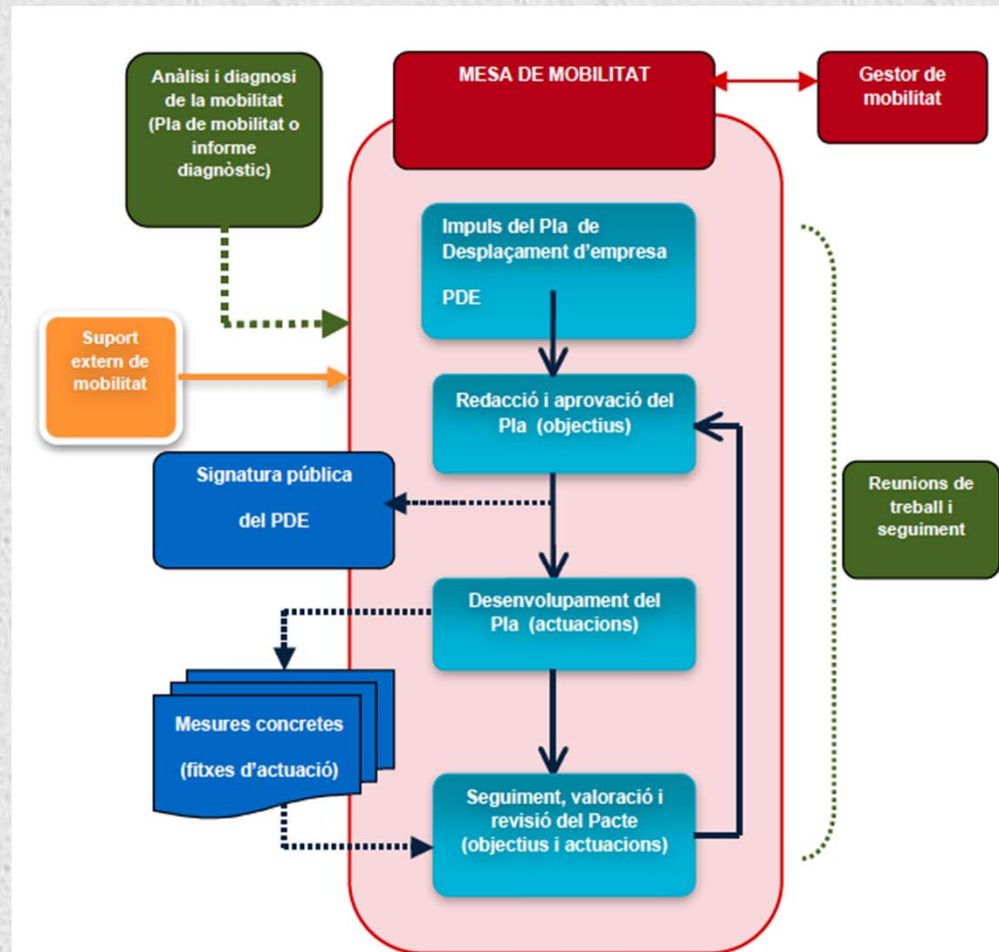

PDE · Com?

Calen unes premisses inicials com ara:

- Sensibilització al problema
- Assimilació (hàbits del dia a dia)
- Acceptació de la necessitat de canvis
- Actitud respecte als nous modes de desplaçament
- Crear taula de participació d'empresa

PLA DE DESPLAÇAMENT D'EMPRESA DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Etapes de realització d'un PDE

Etapa 1

Preparació (diagnosi de la mobilitat)

Etapa 2

Propostes

Etapa 3

Implementació i seguiment

PDE · Com?

Etapa 1: Diagnosi de la mobilitat

Avaluar la mobilitat:

caracterització de la mobilitat al centre de treball

Dades a obtenir:

- horaris laborals (distribució del nombre d'entrades i sortides al llarg del dia)
- horaris de visites (distribució del nombre d'entrades i sortides al llarg del dia)
- origen i destinació (domicili, centre de treball)
- modes de transport utilitzat
- temps de recorregut (per modes de transport)

Procediments:

- bases de dades (codis postals, torns de treball, registre d'hores entrada/sortida)
- enquestes
- taules rodones internes

Plànol de l'entorn descriptiu, carreteres, parades d'autobús, estacions de ferrocarril, si hi ha vies saturades, peatge, itineraris alternatius, etc.

Etapa 1: Diagnosi de la mobilitat

Avaluar l'accessibilitat de l'empresa:

- xarxa d'infraestructures de transport
- xarxa de transport públic (línies i horaris)
- autocar d'empresa
- accés pels vianants (extern)
- accés per les bicicletes (extern)
- accés pels vianants (intern)
- accés per les bicicletes (intern)
- possibilitats d'aparcament dins l'empresa
- possibilitats d'aparcament a la via pública
- accessibilitat a dins l'empresa
- utilització del cotxe compartit (casuística)
- flota de vehicles d'empresa (gestió)
- identificació dels punts conflictius (de cadascun dels modes de transport)

Etapa 1: Diagnosi de la mobilitat

Avaluar el cost de la mobilitat:

- estimació del cost percebut de la mobilitat
- estimació del cost total de la mobilitat

Avaluar el cost mediambiental de la mobilitat:

- estimació del consum energètic
- estimació de les emissions contaminants

Avaluar el cost de l'accidentalitat:

Identificar rigideses i condicionants de la mobilitat de l'empresa:

- flexibilitat laboral
- caps de setmana
- desplaçaments no directes al domicili/feina
- informació existent del transport en fulletons, web, etc...

Etapa 1: Diagnosi de la mobilitat

Redactar la diagnosi:

Els resultats s'agrupen mostrant:

- les quotes actuals de cada mode de transport
- la difusió de la informació dels modes alternatius al privat i del cotxe compartit
- les dificultats i els problemes a resoldre per a un ús òptim de cada mode de transport per part dels treballadors i els altres usuaris
- els diferents perfils d'usuaris
- les línies de transport públic que serveixen les relacions domicili-treball
- el cost unitari per desplaçament en funció del mode
- el potencial d'empleats elegibles en cadascun dels modes de transport
- la quota dels automobilistes que es pot intentar convèncer que utilitzin modes alternatius
- la realització de plànols de suport
- la identificació dels elements claus/crítics del pla

Etapa 2: Propostes del pla

Definir els objectius en funció de la diagnosi (a partir de les oportunitats i mancances descrites a la diagnosi)

Algunes idees per a l'elaboració del pla

- implementació buspooling
- implementació carpooling/vanpooling
- implementació carsharing
- prioritització aparcament en carpooling/carsharing/buspooling
- senyalització de les places de cotxe compartit
- ajuts pels abonaments de bus
- ajuts pels abonaments de tren
- ajuts pels desplaçaments en taxi en casos especials

- millorar accessibilitat a peu des dels principals punts generadors de viatges (p.ex: estació, parada bus, etc.)
- millorar accessibilitat en bicicleta des dels principals punts generadors de viatges (p.ex: estació, parada bus, etc.)

Etapa 2: Propostes del pla

- crear passos de vianants per fer segurs els accessos a l'empresa
- crear accessos directes als camins exteriors per anar fins a les parades de transport públic a peu
- preveure senyalística específica i mantenir i il·luminar els camins de la zona de l'empresa
- preveure aparcaments abrigats i segurs per a bicicletes a prop de l'entrada de l'empresa
- crear un aparcament per a bicicletes que sigui visible o un cartell visible a l'exterior
- habilitar espais de serveis i higiene personal als usuaris de la bicicleta
- crear un portal web de cotxe compartit
- oferir bicicletes d'empresa
- crear punt d'informació sobre les propostes de mobilitat de l'empresa
- millorar les condicions i l'accessibilitat de les voreres
- fer accessible la transició de l'exterior a l'interior (p.ex: per a persones en cadira de rodes)
- fer accessible el desplaçament pels diversos departaments de l'interior de l'empresa (p.ex: per a persones en cadira de rodes)
- informar a l'ajuntament dels itineraris en males condicions

Etapa 2: Propostes del pla

Recalcular les emissions / el consum energètic / els costos de transport / el cost de l'accidentalitat:

- és necessari realitzar un recàlcul de les emissions, el consum energètic i els costos de transport i d'accidentalitat segons un escenari on s'utilitzen els nous modes de transport proposats al pla

Negociacions eventuais:

- possibilitats d'acords amb entitats externes per modificar o millorar les condicions o infraestructures existents
(redactar una síntesi que inclogui els següents aspectes)
- els principals elements de la diagnosi
- els objectius generals i les millores esperades
- la llista de les actuacions escollides amb la seva descripció i els seus objectius
- la programació de les actuacions
- l'organització a implementar per assolir el projecte
- els mitjans de comunicació interns i externs
- el pressupost global

Etapa 2: Propostes del pla

• Valor segons els càlculs obtinguts al full Excel que s'adjunta en la diagnosi i les propostes del PDE.

Quadre d'objectius a assolir en el mandat anys

Dades de referència per a una millora raonable
(% entre l'any inicial i l'any final)

Millora de l'empresa
(% d'estalvi)

<ul style="list-style-type: none"> • Repartiment Modal (% km/any en cotxe estalviat) 		%
<ul style="list-style-type: none"> • Emissions de CO₂ estalviades (per mesures de mobilitat) 		%
<ul style="list-style-type: none"> • Emissions de NOx estalviades (per mesures de mobilitat) 		%
<ul style="list-style-type: none"> • Emissions de Partícules estalviades (per mesures de mobilitat) 		%
<ul style="list-style-type: none"> • Consum energètic estalviat (per mesures de mobilitat) 		%
<ul style="list-style-type: none"> • Costos estalviats (per mesures de mobilitat) 		%
<ul style="list-style-type: none"> • Accidentalitat (millora en costos externs) 		%

Etapa 3: Implementació i seguiment del pla

Etapes per a la implementació:

- identificar i nomenar un responsable encarregat de la implementació i del seguiment de les actuacions
(pot ser un treballador de l'empresa)
- definir els objectius i els mitjans de comunicació interns i externs
(l'experiència mostra que és adient organitzar una jornada de promoció de les primeres actuacions)
- definir un llistat de possibles actuacions i crear bases de dades amb les preferències de cada treballador
- cal engegar campanya de comunicació i una difusió regular al llarg del procés
- informació de transport (fulletons, web, etc...)

Etapa 3: Implementació i seguiment del pla

Seguiment:

- observacions qualitatives de les actuacions
- mesures regulars de l'ús de cada mode de transport (comptatges, enquestes)
- establiment d'indicadors

EXEMPLES D'INDICADORS:

- Nombre d'abonaments subvencionats venuts (bus)
- Nombre d'abonaments subvencionats venuts (tren)
- Nombre de bitllets distribuïts
- Nombre de treballadors que vénen en transport públic
- Nombre de treballadors que vénen a peu
- Nombre de treballadors que vénen en bici
- Nombre d'inscrits en la base de dades de carpooling*
- Comptatge dels cotxes en les places reservades
- Comptatge de bicicletes aparcades dins de l'empresa
- Indicadors d'estalvis financers
- Temps i quilòmetres estalviats
- Quantitat de carburant estalviat
- Emissions de CO₂ estalviades

PDE · Com?

Etapa 3: Implementació i seguiment del pla

Com mantenir l'impuls inicial?

- enquestes de satisfacció als treballadors
- gestió de les queixes i dels problemes
- comunicació regular sobre el procés
- valorització dels treballadors que han canviat d'hàbits per escollir un mode alternatiu

Diputació
Barcelona

Moltes gràcies per a la vostra atenció

Manel Ferri Tomas

Secció de Planificació Ambiental Local

Oficina Tècnica de Canvi Climàtic i Sostenibilitat

Àrea de Territori i sostenibilitat

C/ Comte d'Urgell 187,

08036 Barcelona

Telèfon 934022222 ext 37286